

A bright sun with rays is partially obscured by a blue and white cloud in the top left corner. Another blue and white cloud is in the top right corner. The entire page is framed by a decorative border with a repeating diamond pattern in orange and red.

Сабакты начар өздөштүргөн

окуучулар менен

иш алып баруу.

Окууда жетишпеген балдар менен иштөө

Максаты:

1. Окуучулардын билим алуусунун денгээлин көтөрүү;
2. Балдардын окууга болгон жоопкерчиликтүү мамилесин жөнгө салуу;
3. Ата-энелердин балдарынын окуусуна болгон жоопкерчилигин арттыруу;
4. Окуучулардын сабактардан начар окуп, классташтарына салыштырмалуу окуу материалын өздөштүрө албоосунун жана ордуна калып калуусунун алдын-алуу;
5. Предметтен окуу материалын туура өздөштүрүүсүнө жардам берүү;

Начар окуган окуучулар менен иштөөдө класс жетекчинин милдеттери

Класс жетекчи классындагы окуучунун окуудан жетише албагандыгынын себебин аныкташы керек. Ал учун жекече ангемелешип, мектептин психологуна кайрылып, ата-энеси менен ангемелешип ар кандай иш-аракеттерди аткаруу менен себебин аныкташы зарыл. Баланын сабактардан жетише албай, начар окугандыгынын себеби:

- Сабактарды көп калтыруусу;
- Үйдөн тапшырмаларды аткарууда ата-эне тарабынан контролдун жоктугу;
- Жөндөмсүздүгү;
- Окууга болгон каалоосунун жоктугу;
- Тапшырманын көлөмүнүн өтө көптүгү;
- Мугалим тарабынан окуучуну баалоонун объективдүү эместиги;
- Окуу материалынын кыйындыгы;
- Ден-соолугунун начарлоосу.

буруп, тапшырмасын аткаруусуна жардам берип, мектеп менен тыгыз байланышта болсо, мындай проблема аз болмок.

Мугалим окуучуларды предметине кызыктыра алуусу, ар кандай интерактивдуу методдорду колдонуусу дагы сабактын эффективдуулугун жогорулатып начар окуган окуучулардын предметке болгон кызыгуусу артып окууга конул бура баштайт.

Начар окуган окуучулар менен иштөө планы

№	Аткарылуучу иштер	мооноту	жооптуу
1	Класстагы окуучулардын билим денгээлин аныктоо максатында контролдук иштерди алуу	сентябрь	Предметтик мугалим
2	Окуучунун сабактан жетише албагандыгынын себебин аныктоо учун класс жетекчиси, ата-энеси жана окуучунун өзү менен суйлошуу	Жыл бою	Предметтик мугалим
3	Окуучунун предметпен окуу программасын оздоштуро алуусуна жетишуу учун индивидуалдык план тузуу		Предметтик мугалим
4	Сабакта начарокуган окуучуларга дифференцирленген тапшырмаларды беруу	Жыл бою	Предметтик мугалим
5	Окуучунун предмет боюнча жазган дептерин текшерип туруу	Жыл бою	
6	Сабактан тышкары учурларда окуучуга жекече тапшырмаларды беруу	Жыл бою	
7			

Окууда жетишпеген балдар менен иштоо

Максаты:

1. Окуучулардын билим алуусунун денгээлин көтөрүү;
2. Балдардын окууга болгон жоопкерчиликтүү мамилесин жөнгө салуу;
3. Ата-энелердин балдарынын окуусуна болгон жоопкерчилигин арттыруу;
4. Окуучулардын сабактардан начар окуп, классташтарына салыштырмалуу окуу материалын өздөштүрө албоосунун жана ордуна калып калуусунун алдын-алуу;
5. Предметтен окуу материалын туура өздөштүрүүсүнө жардам берүү;

Начар окуган окуучулар менен иштөө боюнча негизги багыттар

- Окуучунун окуудан жетише албагандыгынын себебин аныктоо;
- Начар окуган окуучуну сабактан жетишуусүнө комплекстуу иштерди жүргүзүү: сабактан тышкаркы учурда иштоо, ата-энеси менен сүйлөшүү, сабак учурунда иштоо.
- Класстан тышкаркы иш-чараларга тартуу;
- Коомдук иштерге катыштыруу ж.б.

Окуучунун окуудан начарлоосунун себеби ар кандай болушу мумкун. Ар бир эле окучу жакшы окуганды каалайт деп ойлойм. Кээ бир учурларда сабактардан эки алып калганда бала окууга болгон кызыгы тарап, кээде ал сабакка катышпай да койгон кездер болот. Жыйынтыгында тартиби дагы начарлайт. Сабактан начар окуган бала өзүндөй болгон башка дагы бир начар окуган бала менен достошот, себеби жакшы окуган окуучунун жанында ал өзүн ылдый сезиши мумкун.

Окуудагы жетишпөө – бул окуучунун окуу программасын канааттандырарлык денгээлде өздөштүрө албоосу.

Анын себеби уй-булонун социалдык абалына жараша дагы болот. Башкача айтканда уй-булодо балага билим берүүгө көңүл бурулбай кеткенде болушу мумкун. Ата-энелер уйдон баласынын окуусуна конул

Начар окуган окуучулар менен иштөө планы

№	Аткарылуучу иштер	мөөнөтү	жооптуу
1	Класстагы окуучулардын билим денгээлин аныктоо максатында контролдук иштерди алуу	сентябрь	Предметтик мугалим
2	Окуучунун сабактан жетише албагандыгынын себебин аныктоо үчүн класс жетекчиси, ата-энеси жана окуучунун өзү менен сүйлөшүү	Жыл бою	Предметтик мугалим
3	Окуучунун предметтен окуу программасын өздөштүрө алуусуна жетишүү үчүн индивидуалдык план түзүү		Предметтик мугалим
4	Сабакта начар окуган окуучуларга дифференцирленген тапшырмаларды берүү	Жыл бою	Предметтик мугалим
5	Окуучунун предмет боюнча жазган дептерин текшерип туруу	Жыл бою	
6	Сабактан тышкаркы учурларда окуучуга жекече тапшырмаларды берүү	Жыл бою	
7			

Начар окуган окуучу менен сабак учурунда иштөө

Сабактын этаптары:

1. Өтүлгөн материалды кайталоо учурунда окуучуга сабакта дифференцирленген суроолорду берүү менен окууга болгон кызыгуусун арттыруу, туура жооп берген учурда аны мактоо;
2. Жаңы теманы түшүнүүсү үчүн жөнөкөйлөтүлгөн мисалдар, тажрыйбалар аркылуу түшүндүрүү;
3. Бышыктоо учурунда берилүүчү тапшырманы жөнөкөйлөтүп берүү;
4. Өз алдынча иштөөдө атайын карточкаларды дайындап келип, окуучунун деңгээлине жараша тапшырманы берүү;
5. Окуучунун билимин объективдуу баалоо;
6. Окуучуга индивидуалдык тапшырмаларды берүү.

- Тапшырма менен таанышуу
- Суроо берүүнү сунуштоо
- Үй тапшырманын көлөмүн эске алуу
- Үй тапшырманын татаалдыгын женилдетүүгө багытталган карточкаларды берүү

5. **Сабактын планында начар өздөштүргөн окуучулар менен иштөөнү чагылдыруу**

Сабагынан жетишпеген окуучулар менен иштегендерге эскерткич

1. Окуучунун аты жөнү
2. Класс
3. Кайсы предмет боюнча жетише албай жатат
4. Окуучунун жүрүм-туруму
5. Начар өздөштүрүүгө алып келген негизи себептер
6. Окуучулар менен иш алып барууда кандай каражаттар колдонулат
7. Окуучунун өздөштүрүүсүндөгү кемчиликтерди жоюуда кимдер иш алып барат
8. Канча убакыттан бери иш алып барышат
9. Аткарылган иштин жыйынтыгы, кандай өзгөрүүлөр бар

Сабакты начар өздөштүргөн окуучулар менен иштөөнүн планына

Түшүндүрмө кат

Мектептеги эң актуалдуу проблемалардын бири- окуу тарбия процессинин натыйжалуулугун жогорулатуу жана сабактардан артта калууну жоюу болуп саналат. Аны чечүүдө окуучулардын билимин калыптандырууда жаны натыйжалуу жолдорду издөөгө, анын реалдуу мүмкүнчүлүктөрүн эске алууга жана окутууну уюштуруу формаларын жана методдорун өркүндөтүүгө таянат. **Максаты;** предметтер боюнча системалуу иш жүргүзүү менен окуучулардын жалпы жана өзгөчөлөнгөн билим берүү иш аракеттеринин негизинде кабыл алуусун калыптандыруу

Милдети; Окуучуларга кошумча билим берүү үчүн, сабактан тышкары иштин системасын түзүү. Жаңы маалымат менен камсыз кылуу. Сабакка болгон кызыгуусун тереңдетүү. Окуучулардын кругозорун жана билгичтиктеринандан ары кеңейтүү, начар өздөштүргөн окуучуларды активдештирүү

Программанын пландаштырылган жыйынтыгы;

- Сабакты начар өздөштүргөн жана жетишпеген окуучулардын жеке өсүшү, интеллектуалдык жөндөмдөрүн өнүктүрүү үчүн жагымдуу шарт түзүү
- Начар өздөштүргөн окуучулар окуу программасын өздөштүрүү үчүн жаңы билим берүү технологияларын киргизүү
- Начар өздөштүргөн окуучулар үчүн чыгармачыл конкурстарга, көргөзмөлөргө жана башка иш чараларга катышууга мүмкүнчүлүк түзүү

Сабактан артта калуунун белгилери

1. Окуучу тапшырманын кыйынчылыгы эмнеде экенин айта албайт, аны чечүүнүн планын белгилей албайт, өз алдынча тапшырма аткара албайт, текст боюнча суроолорго жооп бере албайт жана жаңы сабактан эмне билгендигин айта албайт. Бул белгилер маселени чыгаруудан, текст окуудан же мугалимдин түшүндүрмөсүн угуудан кийин билинет.
2. Окуучу өтүлгөн тема боюнча суроо бербейт. Окуп жаткан китебине кошумча материалдарды издебейт жана издөөгө аракет да кылбайт. Маселе чыгарганда, тексти кабыл алууда аракет кылбаганы көрүнүп турат.
3. Сабак учурунда изденүүдө, ойлонууда жана кыйынчылыктан чыгууда окуучу аракеттенбейт жана ал башка нерсе менен алектенет
4. Окуучу өзүнүн жетишкендигин жана жетишпегендигин жана дүйнөсү менен кабыл албайт. Өзүнүн ишине баа бербей, өзүн өзү көзөмөлдөбөйт.

Жетише албаган окуучуларга жардам берүүдөгү оптималдуу иш чаралар

1. Окуу ишмердүүлүгүн пландаштырууда жардам көрсөтүү (көнүгүүлөрдүн көлөмүн эске алуу, катанын үстүндө иштөө)
2. Окуу ишмердүүлүгүнүн жүрүшүндө кошумча түшүнүк берүү
3. Окуу ишмердүүлүгүн стимулдаштыруу (баалоо же сыйлоо, ийгиликтүү жагдай түзүү, активдүү эмгекке чакыруу ж.б)
4. Окуу ишмердүүлүгүн көзөмөлгө алуу (окуучуну көбүрөөк суроо, үй тапшырмаларды текшерүү, өзүн өзү көзөмөлдөөнү активдештирүү)
5. Өз ара жардам көрсөтүүнүн ар түрдүү формалары
6. Окуучу менен кошумча сабактарды алып баруу

Окуучунун жетишпегендигин алдын алууда көрүлүүчү чаралар

1. Ар бир сабактын натыйжалуулугун ар тараптан жогорулатуу
2. Окутууда билим алууга болгон кызыкчылыкты калыптандыруу
3. Окуучуга жекече мамиле жасоо
4. Үй тапшырмалардын атайын системасын түзүү
5. Ата энелер менен иш алып баруунун күчөтүү
6. Окуучунун билим алууда жоопкерчилигин жогорулатууга чакыруу

6 - класстардагы биология сабагы боюнча начар окуган окуучулар

менен иштөө үчүн түзүлгөн иш

План

№	Аткарылуучу иштин мазмуну	Сааты	Мөөнөтү	Үйгө тапшырма
1	Биология деген эмне? Кайсы түрдөгү аймак	1	01.10	суроо жооп флористика
2	Биология илиминин тарыхы	1	08.10	карточка эмне үчүн
3	Биология илиминин тарыхы	1	15.10	суроо жооп
4	Осциллографтар менен түздүрүү	1	15.10	география суроо
5	Түрдөгү осциллографтар түздүрүү	1	22.10	суроо эмне үчүн
6	Орган эмне организм	1	29.10	география суроо
7	Эк экосистемалар менен түздүрүү	1	12.11	суроо жооп
8	Бир клеткалуулар менен түздүрүү	1	19.11	окуу келүү
9	Жаратылыштын көптөгөн түрлөрү	1	26.11	Биология эмне үчүн
10	Эмне эмне үчүн суроо жооп	1	03.12	Эмне эмне үчүн
11	Организмдердин эмне түздүрүү	1	10.12	суроо эмне үчүн
12	Көптөгөн организмдердин орган менен түздүрүү	1	17.12	окуу суроо эмне үчүн
13	Биология илиминин тарыхы	1	24.12	Осциллографтар кайталоо
14	Осциллографтар менен кайталоо	1	24.12	

Муг: Хожомуратова Б. С

8 - класстардагы химия сабагы боюнча начар окуган окуучулар

менен иштөө үчүн түзүлгөн иш

План

№	Аткарылуучу иштин мазмуну	Сааты	Мөөнөтү	Үйгө тапшырма
1	Химия деген эмне? формула эмнеден турат?	1	13.01	Суроолорго жооп берүү.
2	Химиялык элементтин белгилери	1	20.01	Элемент жазылуу
3	Самыктырмаалуу калкыраган мана	1	27.01	мисал иштөө
4	Химиялык формула деген эмне?	1	03.02	формула түзүү
5	Физикалык жана химиялык кубулуштар	1	10.02	Берген диаграммасы
6	Заттар жөнүндө түшүнүк	1	17.02	Эреже жазылуу
7	Формула жазганда тыягучу	1	24.02	Эз алыктоо иштөө.
8	Д.И. Менделеевдин мезгилдик системасы	1	02.03	Түшүнүк келүү
9	Элементтердин тарыхы.	1	09.03	окуп түшүнүү
10	Реакция иштөөгө мамиле	1	16.03	жөнүктү иштөө
11	Маселе иштөөгө көңүлү	1	23.03	маселе иштөө
12	Заттардын масс-айыктоо.	1	30.03	мисал иштөө
13	Түстө жөнүктү иштөө.	1	06.04	Түстө менен иштөө
14	Отфигурдорду кайталоо.	1	13.04	кайталоо.

Муг: Хожомуратова Б. С

Тест:

- 1) Осциллирүү сабапкы, туулюктөрү, талмарык кайсы тикань сүзүктөн көрүлөт?
а) териче б) кайык в) коюу бугуу г) картон бугуу
- 2) Кайыктын жалбырагынын формасы кандай?
а) караттайд терез аяктуу
б) сүзүктүү
г) терезе
- 3) Жалбырагдын функциясы кандай?
а) сүзүк бугуу
б) температурага жонсо, CO_2 сүзүк
г) O_2 багып чыгаруу
д) фотосинтез үчүн алмашуу, органикалык заттарды топтоо.
- 4) Сүзүк өзгөрүлөт оркун буу?
а) сүзүк б) туулюктөн көрүлөт
г) бугуу д) мана талмар
- 5) Сүзүк кароосу жонсо сүзүктөн аталык?
а) алма б) бугуу в) картон г) кайык
- 6) Сүзүк эки тикань болгон осциллирүү билимине.
а) алма б) тал в) терезе багып.
- 7) Сүзүк терезе, ширеңи мана мана кандай?
а) алма б) алма в) терезе.
- 8) Кайсы осциллирүү сүзүктөн мана көн?
а) бугуу б) фасоль
г) тал кароо д) картон.
- 9) Билеги илме эркин узундугу илме?
- 10) Осциллирүү клеткасын кайсы узундугу илме кандай талмар?

Осцилидрон и ступенчатая.

